
ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

УДК 631.164.23(477)

М. А. Однорог, к. е. н.

**ІНВЕСТИЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ У СІЛЬСЬКОГОСПОДАРЬКОМУ СЕКТОРІ
ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ**

Анотація. У статті досліджено особливості розвитку механізму фінансування в даний час. Визначено роль інвестиційного забезпечення в сільськогосподарському секторі економіки. Обґрунтовано методику комплексної оцінки механізму фінансування за участю інвесторів України. Аналізуються питання управлінського поліпшення реалізації інвестиційних проектів. Встановлено, що залишаються невирішені питання, які пов'язані із розширенням механізмів міжнародного інвестування ключових галузей економіки. Доведена необхідність залучення коштів іноземних інвесторів для забезпечення інновацій та економічного розвитку.

Ключові слова: фінансування; інвестиційне забезпечення; аграрний сектор; інвестор; інвестиційний проект.

М. А. Однорог, к. э. н.

**ИНВЕСТИЦИОННОЕ ОБЕСПЕЧЕНИЕ В СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННОМ СЕКТОРЕ
ЭКОНОМИКИ УКРАИНЫ**

Аннотация. В статье исследованы особенности развития механизма финансирования в настоящее время. Определена роль инвестиционного обеспечения в сельскохозяйственном секторе экономики. Обоснована методика комплексной оценки механизма финансирования с участием инвесторов Украины. Анализируются вопросы управленческого улучшения реализации инвестиционных проектов. Установлено, что остаются нерешенные вопросы, связанные с расширением механизмов международного инвестирования ключевых отраслей экономики. Доказана необходимость привлечения средств иностранных инвесторов для обеспечения инноваций и экономического развития.

Ключевые слова: финансирование; инвестиционное обеспечение; аграрный сектор; инвестор; инвестиционный проект.

М. А. Odnorog, Candidate of Economic Sciences

INVESTMENT PROVISION IN THE AGRICULTURAL SECTOR OF UKRAINE

Abstract. The article investigates the features of the financing mechanism's development at present. The role of investment provision in the agricultural sector of the economy is determined. The technique of a comprehensive assessment of the financing mechanism with the participation of the investors of Ukraine is grounded. The questions of the management improvements of the implementation of investment projects are examined. It is established, that there remain some unresolved questions connected with the expansion of the mechanisms of international investment in the key sectors of the economy. The necessity of involving of foreign investors' funds to secure innovations and economical development is proved.

Keywords: financing, investment provision, agricultural sector, investor, investment project.

Актуальність теми дослідження. У період економічного спаду та інтенсивного становлення в Україні принципів ринкового господарювання розв'язання питання щодо формування інвестиційного забезпечення для всіх галузей діяльності є актуальним особливо це стосується сільськогосподарського виробництва. Країни не спроможні вийти з економічної кризи без ефективного використання та залучення іноземних інвестицій, про що свідчить світовий досвід, оскільки інвестиції сприяють як ефективному формуванню ринків товарів і послуг, так і національних інвестицій.

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

ційних ринків. Як правило, іноземні інвестиції дозволяють вирішувати соціальні проблеми періоду трансформації та сприяють заходам з макроекономічної стабілізації.

Постановка проблеми. Питання забезпечення конкурентоспроможності національної економіки та економічне зростання тісно пов'язані з наданням ресурсів. Основним джерелом економічного зростання є інвестиції. Враховуючи відсутність внутрішніх джерел фінансування, іноземні інвестиції стають основою, яка може зробити значний внесок у технологічне переоснащення виробництва через механізм стійкого економічного зростання, розвиток експортних галузей, заміщення імпорту, підвищення ефективності підприємств. Таким чином, питання про залучення іноземних інвестицій в економіку України є актуальним, у тому числі розширення форм і механізмів міжнародного інвестування ключових галузей економіки, налагодження співпраці з різними типами міжнародних інвесторів.

Залучення інвестицій в аграрний сектор економіки України та диверсифікація форм інвестування на міжнародному рівні відбувається з огляду на нагальні потреби для реалізації розвитку на інноваційній основі, підвищення конкурентоспроможності та технологічної модернізації на світовому ринку. На думку експертів, на сьогодні необхідно мати близько 60 мільярдів доларів іноземних інвестицій для значного прориву в аграрному секторі [8].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання і коло проблем, пов'язаних із процесами залучення іноземних інвестицій, а також дослідження міжнародних інвестиційних механізмів є основними суб'єктами вивчення науковців, серед яких: В. І. Артиш [1], Ю. А. Бабич [2], І. О. Банеєва [3], М. Д. Безуглий [4], П. І. Гаман [5], А. Гончарук [6], М. І. Кісіль [7], Г. Ф. Мазур [8], М. А. Хвесик [10] та інші. Втім, галузеві практичні аспекти цієї проблеми не були достатньо вивчені, в тому числі питання оптимізації форм і механізмів міжнародного фінансування інвестиційного розвитку аграрного сектора економіки України, зважаючи на специфіку його інвестиційної привабливості та ризиків.

Виділення недосліджених частин загальної проблеми. Недостатньо вивчено питання оптимізації форм і механізмів міжнародного фінансування інвестиційного розвитку аграрного сектора економіки України, зважаючи на специфіку його інвестиційної привабливості та ризиків.

Постановка завдання. Метою дослідження є розкриття поточної ситуації та проблем, які пов'язані з залученням інвестицій іноземних інвесторів в аграрний сектор економіки України з урахуванням факторів привабливості цього сектора, а також обґрунтування пропозицій щодо механізмів розширеного фінансування реалізації інвестиційних проектів у сільському господарстві за участю інвесторів.

Виклад основного матеріалу. Сьогодні сільське господарство України є ключовою галуззю з високим рівнем експорту та інвестиційного потенціалу. Його розвиток вимагає сприятливої урядової інноваційної та інвестиційної політики. Підвищення конкурентоспроможності української сільськогосподарської продукції без інновацій не є можливим. Лише за умови цілеспрямованої інноваційної політики, яка базуватиметься на інвестиційній основі, можливе впровадження ринкових реформ і подальша їх реалізація.

Пріоритетом сільськогосподарської політики є збільшення виробництва і підвищення конкурентоспроможності аграрного сектора, збільшення експорту продукції, розвиток інфраструктури ринку, що формує цілісну систему фінансово-кредитної підтримки агропромислового комплексу і т. д. Ці цілі вимагають іноземних інвестицій, які з низки причин в українській економіці знаходяться в дефіциті. Станом на 01.01.2016 р. зовнішні прямі іноземні інвестиції в аграрному секторі України становили 762,2 млн. доларів США, що становить лише 1,6% у загальному обсязі прямих іноземних інвестицій. Сільське господарство тим часом становить 3,4% від експорту сировинних товарів, а аграрний бізнес в цілому 25,6% українського експорту сировинних товарів у 2015 році (табл. 1).

Крім того, можна спостерігати високі темпи зростання експортних показників продукції АПК у 2015 році: експорт зріс на 39,7% порівняно з 2014 [8], що зумовлено фактором зростання інвестиційної привабливості аграрного сектора для іноземних інвесторів.

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

Таблиця 1

Обсяги прямих іноземних інвестицій (акціонерного капіталу) в сільському господарстві України, 2011-2016*

Фактори	Роки					
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Валові обсяги прямих іноземних інвестицій в Україні, млн. доларів США	28421,7	34612,4	39962,0	43201,0	49222,9	53121,4
Іноземні обсяги прямих інвестицій в аграрному секторі, млн. доларів США	546,3	599,3	679,4	729,7	729,3	762,2
Частка прямих іноземних інвестицій в сільськогосподарському секторі, в %	1,8	1,6	1,6	1,5	1,4	1,6

* складено і розраховано згідно з даними Державної служби статистики України

Прогалини в національних правових межах, що регулюють інвестиційну діяльність, фінансові і фондові ринки, політична нестабільність перешкоджають як інвестиційній діяльності в Україні в цілому, так і в сільському господарстві зокрема. Залученню іноземних інвестицій заважали часті зміни законодавства та відсутність надійних гарантій захисту для іноземних інвесторів, високі податкові ставки, неадекватність механізмів управління державних витрат на розвиток і механізми державно-приватного партнерства, незрілість інвестиційної інфраструктури, бюрократія і корупція, невідповідність інвестиційного клімату.

Всесвітня торговельна організація (ВТО) на Світовій доповіді робочої групи – 2016 констатувала: Україна знаходиться на 10-му місці в списку найбільш привабливих країн для купівлі землі з потенціалом 1,2 млн. га. [10] Аналітики Світової організації торгівлі (СОТ) відзначають, що міжнародні інвестори готові вкладати в український аграрний сектор, навіть якщо інвестиційний клімат несприятливий. Питання захисту власності на землю створює значні бар'єри для інвестицій в український аграрний сектор.

Державна стратегія розвитку економіки сільського господарства на період до 2020 року серед інших відзначає такі ключові проблеми розвитку аграрного сектора економіки України:

- поганий інвестиційний потенціал держави і більшості суб'єктів аграрного сектора;
- відсутність наявних кредитних коштів для фермерів, щоб покрити розрив у часі між попитом на гроші та часом вигідної ціни для реалізації продукції.

Таким чином, підвищення інвестиційної привабливості аграрного сектора економіки України сприятиме збільшенню міжнародних інвестицій. Вищезгадана стратегія говорить про те, що український сільськогосподарський сектор з виробничим потенціалом, який суттєво перевищує внутрішній попит, є ланкою, яка може стати інструментом зростання для національної економіки та її ефективної інтеграції у світову економіку [4].

Національний сектор сільського господарства становить близько 10% валового внутрішнього продукту (ВВП) країни та забезпечує 95% місцевого населення продуктами харчування, що є одним з найвищих показників у світі [5]. Крім того, український ринок сільськогосподарської продукції має величезні можливості для збільшення і здатний замінити багато імпоротної продукції. За даними Організації Об'єднаних Націй (ООН), Україна є одним з трьох лідерів щодо динаміки сільськогосподарського виробництва (після Бразилії та Росії). Сектор стає ще більш привабливим, якщо врахувати динаміку цін на продукти харчування за останні 10 років як в Україні, так і в світі.

Національний аграрний сектор має тенденцію до збільшення: валова продукція сільського господарства в 2014 році склала 17,6% [8] порівняно з 2013 роком. За січень-липень 2016 року продукція сільського господарства в усіх категоріях порівняно з аналогічним періодом минулого року збільшилася на 14,8%, у тому числі в господарствах – на 23,1% і господарствах населення – на 7%. Останнім часом у сільському господарстві спостерігається зростання обсягів вирощеної продукції за рахунок рекордного врожаю зерна. Частка сільськогосподарського виробництва у ВВП країни також поступово збільшується. У січні-липні 2016 року доходна частина бюджету збільшилась на 19,2% за рахунок виключно фермерів [10]. Український аграрний сектор посідає важливе місце в світі (табл. 2).

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

Таблиця 2

Місце АПК України в світовому виробництві та експорті*

Культура	Виробництво / Експорт	Урожай 2015 року, тис. тон	Частка (місце) на світовому ринку
Ячмінь	Виробництво	8,093	6% (4)
	Експорт	1,798	14% (6)
Кукурудза	Виробництво	21,896	2% (6)
	Експорт	12,998	13% (2)
Пшениця	Виробництво	21,122	2% (11)
	Експорт	3,998	2% (9)
Соняшникова олія	Виробництво	2,682	24% (2)
	Експорт	1,898	47% (2)
Соняшник	Виробництво	8,498	22% (3)
	Експорт	198	14% (4)
Рапс	Виробництво	498	2% (7)
	Експорт	058	7% (4)
Соя	Виробництво	1,198	1 % (10)
	Експорт	198	1 % (8)

* складено автором

Нижче наведено чинники, які приваблюють іноземних інвесторів в аграрний сектор:

– Аграрний бізнес є основною галуззю економіки, де інвестиції та інноваційні проекти реалізуються в рамках програми розвитку інвестиційної та інноваційної діяльності в Україні [3]. Крім того, у серпні 2013 року Кабінет Міністрів України ухвалив рішення про направлення аграрного бізнесу в пріоритетні сектори відповідно до Закону України «Про стимулювання інвестиційної діяльності у пріоритетних галузях економіки з метою створення нових робочих місць» від 06.09.2012 за № 5205-VI [9].

– Високий рівень родючості ґрунту та сприятливі кліматичні умови для вирощування сільськогосподарської продукції. Україна має найбільш придатну для вирощування територію в Європі (32,5 млн. га). Двадцять п'ять відсотків світових запасів чорнозему зосереджені в Україні. М'який клімат України дає фермерам значну конкурентну перевагу [7].

– Експортний потенціал. Сьогодні Україна є світовим лідером в експорті соняшникової олії та ячменю. В останні роки Україна здійснила експорт близько 40-50 млн. тон пшениці і таким чином зміцнила свої позиції в якості основного постачальника пшениці на світовому ринку [1].

– Висока прибутковість українських сільськогосподарських компаній. Українські аграрні холдинги порівняно з іншими світовими, з одного боку, показали більш високу ефективність в основному за рахунок зниження виробничих витрат (дешева робоча сила, низька вартість оренди землі). З іншого боку, ця перевага досягається лише за високого рівня родючості ґрунтів, а не за допомогою нових технологій [2]. Таким чином, існує потенціал для підвищення ефективності на основі залучення нових технологій.

Інвестиційний потенціал аграрного сектора на сьогодні реалізовано не в повному обсязі [5]. Український уряд прагне збільшити рівень іноземних інвестицій у цій галузі. Майже весь аграрний сектор України потребує залучення іноземних інвестицій з метою реконструкції та модернізації галузі – від первинних виробничих процесів у сільському господарстві до отримання кінцевої продукції і доведення її до споживача. Вкрай важливо, щоб підвищилася продуктивність і знизилася втрата, що забезпечить більш глибоку і всебічну переробку сировини з метою значно збільшити кінцевий вихід продукції і поліпшити її споживчі якості. Зниження втрат сільськогосподарської сировини та поглиблення її переробки наявні в різних регіонах і можуть принести значну користь протягом короткого періоду часу, зокрема шляхом створення відносно невеликих компаній, які не вимагають великих іноземних інвестицій і здатні забезпечити короткий період окупності первісних інвестицій з низьким ризиком для іноземних інвесторів.

Сьогодні значні можливості для іноземного інвестора відкриває аграрний сектор економіки України. Адже є потреба у реорганізації інфраструктури аграрного ринку, а саме будівництво на інноваційній основі нових зерносховищ, сховищ для картоплі, терміналів. Україна має значний

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

потенціал для підвищення врожайності сільськогосподарських культур, промислового виробництва м'яса та молока, яєць, який, на жаль, використовується не в повному обсязі. Проте є ряд малих сільськогосподарських підприємств, на які інвестор навряд чи зверне свою увагу через їх вкрай занедбаний стан. З іншого боку, сільськогосподарський сектор не потребує особливих умов ліцензування. В свою чергу вдосконалення потребує також податковий режим для фермерів. Сукупність даних факторів вимагає розробки та впровадження інвестиційних проектів та пропозицій, які вітчизняні аграрії повинні надати іноземним інвесторам.

Енергозберігаючі технології вирощування сільськогосподарських культур є одним із перспективних напрямів інвестиційної діяльності у сільськогосподарських підприємствах. Вони спрямовані на економію ресурсів, підтримання і поліпшення родючості ґрунтів у разі достатнього рівня прибутковості.

Інвестиційний метод генерації в аграрному бізнесі залежить від обсягу коштів, які потрібні для реалізації інвестиційного проекту.

Венчурний капітал розглядається як інструмент фінансування перспективних компаній. Як правило, ринок венчурного капіталу поділяється на формальний та неформальний. Формальний ринок венчурного капіталу представлений за допомогою венчурних фондів, які приєдналися у вигляді фінансових ресурсів інвесторів. Неформальний ринок венчурного капіталу складається з приватних інвесторів, які вкладають свої гроші в нові і зростаючі малі та середні фірми. У світі таких інвесторів називають «інвесторами-янголами».

Більшість «інвесторів-янголів» – це ті успішні підприємці, які мають великий досвід у власному просуванні бізнесу. Відмінною особливістю їх діяльності є інвестування в ризиковані проекти, які не мають достатньої фінансової підтримки. Іноді «інвестор-янгол» при прийнятті рішення спирається на позитивне враження про проект і впевненість в його успішній реалізації. Таким чином, перед підприємцями, які хочуть успішної реалізації свого проекту, стоїть завдання створити таку впевненість у «інвестора-янгола».

Як правило, «інвестори-янголі» купують меншу частку в компанії, тому що вони хочуть зберегти мотивацію людини до реалізації її проекту.

Суми, які «інвестори-янголі» інвестують, як правило, в діапазоні від 20000 до декількох мільйонів доларів США [6]. Вони роблять ряд інвестицій при виділенні свого капіталу і мінімізують ризики. Для мінімізації ризиків між собою можуть об'єднуватися три або більше «інвесторів-янголів».

У 2015 році «інвестори-янголі» фінансували кошти у великі інформаційні технології (розробка програмного забезпечення і технологій безпеки), фармакології, біотехнології, медичної техніки, сектора послуг. Проекти в автомобільній і авіаційній промисловості, продукції засобів масової інформації. Харчова, фармацевтична і переробна промисловості були також популярні серед «інвесторів-янголів». Дві третини «інвесторів-янголів» розглядали проекти, які реалізуються на території країни, але останнім часом вони все частіше почали вкладати кошти в країнах з великим нереалізованим потенціалом в конкретній області. Ось чому український агропромисловий комплекс може представляти інтерес для цих інвесторів.

Після того, як «інвестори-янголі» вкладають гроші в компанії, авторитет цих компаній зростає і стає легше залучити додаткове фінансування з інших джерел. Крім того частину фінансування «інвестори-янголі» вкладають у компанії з досвідом і навичками управління. Більшість підприємців стверджують, що знання та досвід «інвесторів-янголів» є більш важливим ніж фінанси. За останньою інформацією 80% «інвесторів-янголів» активно беруть участь в управлінні компанією [8].

Основними причинами вкладення інвестицій «інвесторами-янголами» є:

- бажання отримати значні фінансові ресурси (намагаючись збільшити капітал у 7-10 разів протягом 5-7 років);
- влада і задоволення, які «інвестор-янгол» отримує, допомагаючи компанії розвиватися і зміцнювати свої позиції на ринку.

Економічна складова при залученні «інвесторів-янголів» у проекти виглядає таким чином:

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

- «інвестори-янголи» бажають фінансувати бізнес-компанії з високим ризиком і потенціалом зростання;
- «інвестори-янголи» хочуть вкласти невеликі обсяги інвестицій (до 1 млн. доларів США);
- вони інвестують майже у всіх секторах. Утім варто зазначити, що вони насамперед порівнюють потенціал зростання секторів і зупиняють свої рішення на останніх;
- «інвестори-янголи» є більш гнучкими у прийнятті фінансових рішень ніж венчурні капіталісти. У них є власні інвестиційні критерії, широкі інвестиційні горизонти, короткотермінові схвалення, і вони можуть мати більш низький рівень рентабельності;
- фінансування за участю «інвесторів-янголів» дешевше ніж кредитні кошти, так як вони не збільшують боргове навантаження на компанію;
- більшість «інвесторів-янголів» є корисними інвесторами, оскільки вони мають безцінний досвід і готові допомогти компанії зростати;
- фінансовий ринок «інвесторів-янголів» має більш широке поширення у географічному плані ніж на ринку венчурного капіталу;
- фінансування «інвесторів-янголів» має позитивний вплив на компанію в цілому, так як це збільшує її привабливість в очах інших інвесторів;
- «інвестори-янголи» корисні, тому що вони можуть надати компанії кредитні гарантії;
- вони не бояться вкладати кошти в нові компанії, які знаходяться під високим ризиком.

Висновки. Без інновацій не є можливим підвищення конкурентоспроможності української сільськогосподарської продукції. В той же час впровадження ринкових реформ потребує значних інвестицій. На сьогодні пріоритетом сільськогосподарської політики є збільшення експорту продукції, виробництва і підвищення конкурентоспроможності аграрного сектор, розвиток інфраструктури ринку. Все це формує цілісну систему кредитно-фінансової підтримки агропромислового комплексу і т. д.

Збільшенню міжнародних інвестицій сприятиме підвищення інвестиційної привабливості аграрного сектора економіки України. Потребує реконструкції та модернізації майже весь аграрний сектор України – від первинних процесів у виробництві у сільському господарстві до отримання продукції і доведення її до кінцевого споживача. Одним з перспективних напрямів інвестиційної діяльності у сільськогосподарських підприємствах є розширення енергозберігаючих технологій вирощування сільськогосподарських культур.

Реалізація вищевказаних заходів на макrorівні разом з управлінським поліпшенням інвестиційних проектів, розширенням різного роду механізмів і форм інвестиційного забезпечення буде залучати кошти іноземних інвесторів для забезпечення інновацій та економічного розвитку, підвищення конкурентоспроможності вітчизняної сільськогосподарської галузі на світових ринках.

Література

1. Артиш, В. І. Особливості органічного агропромисловництва в концепції сталого розвитку АПК України / В. І. Артиш // Економіка України. – 2012. – № 7. – С. 19–23.
2. Бабич, Ю. А. Кредитування аграрного сектору економіки у розвинутих країнах світу / Ю. А. Бабич // Економіка України. – 2012. – № 4. – С. 155–161.
3. Банєва, І. О. Організаційно-економічний зміст та структура адаптивного механізму в трансформаційний період розвитку сільськогосподарських підприємств / І. О. Банєва // Ефективна економіка. – 2012. – № 5–34.
4. Безуглий, М. Д. Стан, основні тенденції розвитку сільського господарства України протягом 2011 року та напрями розвитку в 2012 р. / М. Д. Безуглий, С. М. Кваша // Економіка України. – 2012. – № 4. – С. 3–13.
5. Гаман, П. І. Державний вплив на функціонування інвестиційного ринку в Україні / П. І. Гаман // Інвестиції : практика та досвід. – 2011. – № 23. – С. 84–86.
6. Гончарук, А. Науково-практичні аспекти прийняття варіативних інвестиційних рішень / А. Гончарук // Економіка України. – 2011. – № 6. – С. 78–85.
7. Кісіль, М. І. Стратегічні напрями інвестиційного забезпечення розвитку сільського господарства / М. І. Кісіль // Економіка України. – 2012. – № 9. – С. 36–39.
8. Мазур, Г. Ф. Удосконалення механізму державного регулювання та стимулювання розвитку агропромислового виробництва / Г. Ф. Мазур // Економіка України. – 2015. – № 2. – С. 21–25.
9. Про стимулювання інвестиційної діяльності у пріоритетних галузях економіки з метою створення нових робочих місць : Закон України від 06.09.2012 р. № 5205-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 32. – 410 с.
10. Хвесик, М. А. Інвестиційне забезпечення розвитку зрошувального землеробства в Україні / М. А. Хвесик, Л. В. Левковська, В. М. Мандзик // Економіка АПК. – 2016. – № 3. – С. 5-14.

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

References

1. Artysh, V. I. (2012). Osoblyvosti orhanichnoho ahrovyrobnytstva v kontseptsiyi staloho rozvytku APK Ukrainy [Features of organic agricultural production in the concept of sustainable development of agriculture in Ukraine]. *Ekonomika Ukrainy*, 7, 19–23.
2. Babych, U. A. (2012). Kredytuvannya ahornoho sektoru ekonomiky u rozvynutykh krayinakh svitu [Lending to the agricultural sector in the developed world]. *Ekonomika Ukrainy*, 4, 155–161.
3. Banyeva, I. O. (2012). Orhanizatsiyno-ekonomichnyy zmist ta struktura adaptivnoho mekhanizmu v transformatsiynnyy period rozvytku sil'skohospodars'kykh pidpryyemstv [Organizational-economic content and structure of adaptive mechanism in the transformation period of development of agricultural enterprises]. *Efektivna ekonomika*, 5, 5–34.
4. Bezuhlyy, M. D. (2012). Stan, osnovni tendentsiyi rozvytku sil's'koho hospodarstva Ukrainy protyhom 2011 roku ta napryamy rozvytku v 2012 r. [The status, main trends in the development of agriculture in 2011 and trends in 2012]. *Ekonomika Ukrainy*, 4, 3–13.
5. Haman, P. I. (2011). Derzhavnyy vplyv na funktsionuvannya investytsiynoho rynku v Ukraini [State influence towards the functioning of the investment market in Ukraine]. *Investytsiyi : praktyka ta dosvid*, 23, 84–86.
6. Honcharuk, A. (2011). Naukovo-praktychni aspekty pryynyattya variatyvnykh investytsiynykh rishen' [Scientific and practical aspects of making the variable investment decisions]. *Ekonomika Ukrainy*, 6, 78–85.
7. Kisil', M. I. (2012). Stratehichni napryamy investytsiynoho zabezpechennya rozvytku sil's'koho hospodarstva [Strategic directions of investment development of agriculture]. *Ekonomika Ukrainy*, 9, 36–39.
8. Mazur, G. F. (2015). Udoskonalennya mekhanizmu derzhavnogo rehulyuvannya ta stymulyuvannya rozvytku ahro-promyslovoho vyrobnytstva [Improving the mechanism of state regulation and stimulation of development of agricultural production]. *Ekonomika Ukrainy*, 2, 21–25.
9. Pro stymulyuvannya investytsiynoyi diyal'nosti u pryoritetnykh haluzyakh ekonomiky z metoyu stvorennya novykh robochyykh mist' [On stimulation of investment activity in priority industries to create new jobs]. Zakon Ukrainy vid 06.09.2012 r. № 5205-VI (2013). *Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrainy*, 32, 410.
10. Khvesyuk, M. A. (2016). Investytsiynne zabezpechennya rozvytku zroshuvanoho zemlerobstva v Ukraini [Investment support for the development of irrigated agriculture in Ukraine]. *Ekonomika APK : mizhnarodnyy naukovo-vyrobnychyy zhurnal*, 3, 5 – 14.

Надійшла 27. 10. 2016

Бібліографічний опис для цитування :

Однорог, М. А. Інвестиційне забезпечення у сільськогосподарському секторі економіки України / М. А. Однорог // Науковий вісник Полісся. – 2016. – № 4 (8), ч. 1. – С. 142-148.